

MEMO TIJDELIJKE OPSLAG GROENAFVAL

1 AANLEIDING

Bij onderhoud van golfbanen komt er groenafval vrij, voornamelijk in de vorm van gemaaid gras, waar dit document op zal focussen. Dit groenafval wordt veelal naar eigen inzicht van de golfbanen beheerd en afgevoerd. De duur van de opslag varieert van een paar weken tot een jaar. De NGF heeft Kuiper & Burger gevraagd om uit te zoeken waaraan de ondergrond van de opslag moet voldoen; of dit van toepassing is op tijdelijke opslag van een paar weken; of er verschil is of het bespoten of bemest is.

2 WAARAAN MOET DE ONDERGROND VAN DE OPSLAG VOLDOEN

Er zijn twee scenario's welke afhankelijk zijn van de vraag of het gras als afval wordt beschouwd of gecomposteerd wordt.

2.1 Grasafval

Indien het gras niet gecomposteerd wordt gelden de volgende regels:

De opslag van afvalstoffen op de plaats van productie is gereguleerd in het Activiteitenbesluit milieubeheer. Hierin staat (onder afdeling 2.5, artikel 2.14a) dat het verboden is om afvalstoffen voorafgaand aan verwijdering langer dan een jaar op te slaan.

Tevens wordt verwezen naar de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming (NRB) waarin maatregelen genoemd staan om tot een verwaarloosbaar bodemrisico te komen.

De NRB bevat een stappenschema dat doorlopen kan worden om te bepalen of een stof bodembedreigend is. Gras afval valt daarin niet onder de (intrinsiek) niet-bodembedreigende stoffen. Opgeslagen gras gaat na enige tijd rotten/composteren. Hierbij komen voedingsrijke sappen vrij. Ook als er geen pesticiden (bestrijdingsmiddelen) of extra meststoffen zijn toegevoegd aan het gras, wordt gras om deze reden als potentieel bodembedreigend gezien.

In het stappenschema van de NRB wordt ook verwezen naar een stoffenlijst waarin veel voorkomende bodembedreigende stoffen voorkomen. In deze lijst staat wel GFT-afval, maar niet groenafval. In dit geval kan het betreffende afval ook onder GFT-afval worden gerekend waardoor het als bodembedreigend wordt gezien.

Omdat het als bodembedreigend wordt aangeschreven, is het noodzakelijk maatregelen te nemen t.b.v. bodembescherming.

Omdat gras, in tegenstelling tot hooi of stro, nog vocht bevat dat kan uittreden, valt het onder 3.1.3 Overslag en opslag van nat stortgoed van de NRB.

Tabel 3.1.3 Overslag en opslag van nat stortgoed

cvm nr:	Voorzieningen	Maatregelen
I	<ul style="list-style-type: none"> vloeistofdichte voorziening <i>en</i>; aandacht voor hemelwater in de vorm van een overkapping of afdekking. 	<ul style="list-style-type: none"> periodiek inspectie én controle vloeistofdichte voorziening <i>en</i>; visueel toezicht <i>en</i>; algemene zorg.
II	<ul style="list-style-type: none"> vloeistofdichte voorziening <i>en</i>; aandacht voor gecontroleerde afvoer. 	<ul style="list-style-type: none"> periodiek inspectie én controle vloeistofdichte voorziening <i>en</i>; visueel toezicht <i>en</i>; algemene zorg.

Om tot een verwaarloosbaar bodemrisico te komen zou het grasafval op of in een vloeistofdichte voorziening moeten worden opgeslagen met aandacht voor afstromend hemelwater of een gecontroleerde afvoer. Er hoeft maar aan een van de CVM's worden te voldaan.

Vrij vertaalt betekend dit dat, ongeacht te periode, het gras in een vloeistofdichte bak of op een vloeistofdichte vloer moet worden opgeslagen. Dit omdat er mogelijk pesticiden en andere verontreinigingen kunnen uittreden tijdens de opslagperiode. Tevens moet het gras worden afgedekt met een zeil of overkapping, om te voorkomen dat regen in de bak komt.

2.2 Composteren

Als het gras opgeslagen wordt t.b.v. compostering gelden er andere regels. Deze zijn terug te vinden in het Activiteitenbesluit §3.5.7. en de Activiteitenregeling artikel 3.95.

Vergunningstechnisch gelden de volgende regels t.a.v. de grootte van het compost:

- Tot 3 m³ geen melding of vergunning verplicht;
- Van 3 m³ tot 600 m³ moet een melding Activiteitenbesluit worden gedaan;
- Bij meer dan 600 m³ moet er een omgevingsvergunning milieu worden aangevraagd.

Composteringshopen mogen tot 3 jaar blijven liggen. Als de totale hoeveelheid te composteren materiaal minder is dan 3 m³ gelden hier geen regels voor.

- Als de hoop minder dan 2 weken ligt hoeven er geen maatregelen te worden getroffen.
- Als de hoop er tussen de 2 weken en 9 maanden ligt moet deze afgedekt worden van 1 november tot 1 maart met een vezeldoek, antiworteldoek of vergelijkbaar.
- In het geval dat de hoop er langer dan 9 maanden ligt moet er een absorberende laag onder worden aangebracht én moet het van 1 november tot 1 maart worden afgedekt. De absorberende laag moet minstens 0,15 meter (15 centimeter) dik zijn en een organisch stofgehalte van ten minste 25% hebben, zoals stro of turf. Deze laag moet na verwijdering van de composthoop ook verwijderd worden.

Binnen drie jaar	Eisen
> 2 weken	geen eisen
2 weken - 9 maanden	afdekken van 1 november tot 1 maart
> 9 maanden	afdekken van 1 september tot 1 maart en boven een absorberende laag

Figuur 1: Eisen voor compostering (bron: Infomil)

De bovenstaande regels m.b.t. afdekking en ondergrond gelden per composthoop tot een totaal maximum volume van 600 m³. Het afdekken is bedoeld om te voorkomen dat de composthoop in contact komt met hemelwater, wat voor een verstoring van het composteringsproces zorgt en waardoor er bodembedreigende stoffen kunnen uitlogen.

Tevens gelden de onderstaande regels t.a.v. de locatie van de composthoop:

- Tenminste 5 meter van een oppervlaktelichaam (sloot, meer, plas)
- Tenminste 100 meter van een geurgevoelig object als deze binnen de bebouwde kom ligt, óf
- Tenminste 50 meter van een geurgevoelig object als deze buiten de bebouwde kom ligt.

Een geurgevoelig object is voornamelijk een woning, kinderdagverblijf of dergelijk. Jullie eigen gebouwen vallen hier niet onder. Andere sportaccommodaties, kantoren en dergelijk ook niet.

Gras is, op zichzelf, erg moeilijk te composteren. Om te kunnen composteren zal het nodig zijn om ander groenafval toe te voegen. De hoop moet ook regelmatig worden omgewoeld.

3 DUUR VAN OPSLAG

Voor de opslag van grasafval wordt geen onderscheid gemaakt op basis duur van de opslag. Ongeacht hoelang het gras wordt opgeslagen moet het op een vloeistofdichte ondergrond komen (dit kan ook een vloeistofdichte bak of container zijn). Omdat het gras pas na verloop van tijd gaat uitlogen, kan bij kortdurende opslag worden gesteld dat het om inerte (niet uitlogende) opslag gaat. Er is geen wetgeving te vinden waarin vastgelegd is wat voor gras als kortdurende tijdelijke opslag geldt. Het ligt hier voor de hand om aan te sluiten bij de regelgeving voor compost; de eerste twee weken gelden geen eisen. Dit omdat het proces dan nog niet op gang is gekomen.

Voor composteren zijn er wel verschillen afhankelijk van de duur van de compostering van groenafval (zie figuur 1). Tot 2 weken zijn er geen eisen voor de opslag. Tot 9 maanden zijn er geen eisen voor ondergrond, daarboven wel. Zoals hierboven beschreven, als een hoop voor langer dan 9 maanden op dezelfde locatie wordt gecomposteerd, moet de hoop worden opgeslagen op een absorberende laag van tenminste 15 centimeter dikte en bestaande uit tenminste 25% organisch stofgehalte.

4 BESPOTEN OF BEMEST GRAS

In het geval dat het gras bespoten of bemest is, is de kans dat deze stoffen bodembedreigend zijn en uitloggen. Om bodemverontreiniging te voorkomen zou het gras op een vloeistofdichte ondergrond moeten worden opgeslagen met een overkapping om het te beschermen tegen regen. Dit zijn echter geen aanvullende regels. Het gras moet vanwege het mogelijk uitloggen van voedingsrijk organisch materiaal al als bodembedreigend worden opgeslagen, in elk geval als de opslag langer duurt dan twee weken waarna het niet meer mogelijk is om vol te houden dat het gras inert is. Als de meststoffen/pesticiden (bestrijdingsmiddelen) opgenomen zijn door het gras, geldt ook hiervoor dat het uitloggen pas op gang komt na de eerste twee weken.

Voor compostering gelden er geen aanvullende regels.

5 ADVIES

Grasafval wordt gezien als bodembedreigend vanwege de kans op het uitloggen van bodembedreigende stoffen (deels voedingsstoffen uit het gras zelf, deels mogelijke pesticiden (bestrijdingsmiddelen) en toegevoegde meststoffen). Hierdoor moeten er maatregelen worden genomen om tot een verwaarloosbaar bodemrisico te komen. Dit is ongeacht hoe lang het gras er ligt. In de NRB, onder nat stortgoed, staat dat er een vloeistofdichte voorziening moet komen en er aandacht voor hemelwater in de vorm van een overkapping of een gecontroleerde afvoer moet zijn. Dit is onafhankelijk van de duur.

Voorbeelden zijn een grote bak waarin het gras wordt opgeslagen; een container met deksel waar geen water door komt; in een schuurtje of overkapping met een vloeistofdichte vloer.

Op het moment dat het gras gecomposteerd wordt, gelden er andere regels, welke afhankelijk zijn van de duur van de compostering en omvang van de composteringshoop. Bij een hoop van minder dan 3 m³ zijn er geen eisen.

Tussen de 3 m³ en 600 m³ én welke korter dan 9 maanden ligt, moet de hoop worden afgedekt van 1 november tot 1 maart met zeil of folie om contact met hemelwater te voorkomen. Als de hoop langer dan 9 maanden ligt moet deze, naast afdekking gedurende de eerder aangegeven periode, ook op een absorberende laag worden opgeslagen.

Geadviseerd wordt om een vloeistofdichte voorziening te realiseren met overkapping en daar het gras in op te slaan. Deze voorziening moet wel periodiek gecontroleerd worden.

Compostering van gras is mogelijk, maar zou moeten worden gemengd met ander groenafval en regelmatig worden omgewoeld. Hiervan zou ook een melding in het kader van het Activiteitenbesluit moeten worden ingediend.